

Täysistunto

Tiistai 5.11.2024 klo 14.00—17.43

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta Hallituksen esitys HE 182/2024 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Ilmoitan muutoksesta päiväjärjestykseen: käsittelemme ensin asiakohdan 12 ja sen jälkeen asiakohdan 11.

Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään liikenne- ja viestintävaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan on annettava lausunto.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Ministeri Ranne, olkaa hyvä.

Keskustelu

14.33 Liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Lulu Ranne (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Esittelen nyt hallituksen esityksen laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta. Esityksessä on kyse yksittäisistä muutoksista liikenteen palveluista annetun lain tietosäätelyyn. Esityksen taustalla on kaksi EU-asetusta, joita täsmennetään kansallisesti. Esityksellä säädettäisiin asetusten edellyttämien kansallisten tiedonvaihtojärjestelmien järjestämisestä.

EU:n vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönottoa koskevan niin kutsutun AFIR-asetuksen osalta Väylävirasto vastaisi kansallisesta yhteyspisteestä, jonka kautta yleisessä käytössä olevien lataus- ja tankkauspisteiden tiedot ovat saatavilla. Väylävirasto voisi hankkia käytännön toteutuksen Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:ltä. Lisäksi toimijoille annettavien yksilöivien tunnisteiden hallinnoinnista vastaisi Liikenne- ja viestintävirasto Traficom.

EU:n sähköisiä kuljetustietoja koskevan niin kutsutun eFTI-asetuksen edellyttämästä tietojenvaihtojärjestelmästä vastaisi Traficom, joka voisi niin ikään hankkia käytännön toteutuksen Fintraffic Oy:ltä.

Lisäksi esitykseen sisältyy joitain teknisluontoisia tarkistuksia ja tarkennuksia liittyen lippu- ja maksujärjestelmien yhteentoimivuuteen sekä tietojen luovuttamiseen liikenneasioiden rekisteristä.

Esitykseen sisältyy myös ehdotus, jonka mukaan Traficom voisi julkaista verkkosivullaan eräiden julkista valtaa käyttävien henkilöiden toiminnan harjoittamiseen liittyviä yhteystietoja. Nämä henkilöt ovat eri liikennemuotoihin liittyviä lääkäreitä ja psykologeja sekä eri ammattipätevyyksiin liittyvien näyttöjen vastaanottajia ja hyväksyjä. Näiden henkilöiden antamat todistukset ja hyväksynnit ovat usein edellytyksenä erilaisten liikenteen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2024 vp

seen liittyvien henkilölupien myöntämiselle ja uusimiselle ja siten myös edellytyksenä monien liikenteeseen liittyvien ammattien harjoittamiselle. Tämän johdosta näiden henkilöiden työhön liittyvien yhteystietojen asettaminen saataville helpolla ja tasapuolisella tavalla olisi perusteltua. Hallitus on kuitenkin katsonut, että tähän ehdotukseen liittyy seikkoja, joiden johdosta esityksestä on syytä pyytää perustuslakivaliokunnan lausunto. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä. Edustaja Hoskonen on poissa. — Edustaja Eskelinen, olkaa hyvä.

14.35 Seppo Eskelinen sd: Arvoisa puhemies! Aika teknisluontoinen esitys, ja ministeri aika hyvin tätä kävi läpi. Ehkä tässä nyt yksi asia on tärkeää nostaa esille, ja se on tämä matkalippujärjestelmien yhteensovittaminen ja tulevaisuuden logististen liikenneketjujen kehittäminen myös sitten maksujärjestelmän kautta. Erityisesti meillä tuolla harva-alueilla ja kaupunkiseuduilla tarvitaan vuorojen vähentyessä logistisia liikenneketjuja, ja siihen liittyvät myös olennaisesti sitten mahdollisuudet lippujärjestelmää kehittää. Se on minusta tärkeä asia tässä kaiken kaikkiaan ja myös tulevaisuudessa sitten se, minkä ministeri toisena nosti esille, eli tämä sähköisten kuljetustietojen kehittämistarve. Se on vain tulevaisuutta, mutta tietysti tämä on kauempana varmaan. Ja sitten nämä perustuslailliset ongelmat tietysti on syytä käydä läpi, mutta niitä tietoja tulevaisuudessa tullaan tarvitsemaan. Se helpottaa meitä kaikkia liikkujia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lindén, olkaa hyvä.

14.36 Aki Lindén sd: Arvoisa herra puhemies! Viittaan ministerin äskeiseen selostukseen tästä asiasta. Siinä käsiteltiitte sitä, että meillä tarvitaan ammattiliikenteessä tiettyjä terveystarkastuksia. Tiettyjä ammattiryhmiä mainitsitte siinä: lääkärit, psykologit ja niin edelleen.

Meillä on täällä eduskunnassa nyt käsitellyssä ollut myös muu laki, joka liittyy tähän niin sanottuun ajokorttiterveystarkastukseen ja siitä annettavien todistusten siirtoon julkiselta vallalta yksityiselle sektorille. Kun kävimme siitä täällä lähetekeskustelun pari viikkoa sitten, sain yhteydenoton erikoissairaanhoidon avoterveyspoliklinikoilta, ja siinä olttiin erittäin huolissaan siitä, välittyvätkö siitä hyvin pitkäjänteisestä työstä, jota siis erikoissairaanhoidossa on tehty esimerkiksi ikääntyneiden, muistisairaiden ja muiden parissa, tulevat tiedot nyt jatkossa mahdollisimman tehokkaalla tavalla niille henkilöille, jotka esimerkiksi mahdollisesti jopa kilpailevat keskenään, kuka antaa edullisemmin todistuksen yksityissektorilla, ja jotka tulevat antamaan niitä todistuksia. Oli pelkoa siitä, että sitä varsinaista ajoterveyden tarkastusta ja arviointia tullaan vähentämään.

Meillähan on nyt saatu suotuisa kehitys aikaiseksi liikennekuolemien määrässä, ja tälläkin ajoterveysasialla on siihen oma yhteys. Kun nyt viittasitte tuohon tuossa äsken — ja ymmärsin, että tämä perustuslakinäkökulmakin tarvitaan ehkä juuri sen takia, että me menemme mahdollisesti sisään aika arkaluontoisiin tietoihin, toisaalta turvaamme niiden siirtoa, jotta me voimme toimia turvallisesti ja järkevästi tässä yhteiskunnassa — niin onko näiden kahden lain välistä yhteyttä selvitetty?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Laakso, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 110/2024 vp

14.38 Sheikki Laakso ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Eskelinen tuossa kertoi, kuinka tärkeää on tehdä niin sanotusti liikenteen seuranta ja saada digitaaliseen muotoon näitä asioita, mutta tietysti samaan aikaan pitää huoli siitä, että meille tarvitsee olla jotain hyötyäkin niistä asioista.

Hyvänä esimerkkinä: Juttelin pari viikkoa sitten jätereysterin pitäjien kanssa. Kritisoin järjestelmää jo parikymmentä vuotta sitten sillä, että en ymmärrä, mihin sitä tarvitaan. Kun pari viikkoa sitten olin asian tiimoilta taas asiasta keskustelemassa, niin vielä 20 vuoden jälkeenkin edes asiaa pyörittävät tahot eivät tiedä, mitä jätereysterillä tehdään. Mutta se on paisunut kuin pullataikina, ja maksut ovat vain kasvaneet ja kasvaneet suomalaisille yrittäjille.

Elikä on äärettömän tärkeää pitää näissä kaikissa asioissa myös huoli siitä, ettei meidän byrokratia ja kaikkienkoinen niin sanottu toimistollinen työ vain lisäännä ja lisäännä, jollei me oikeasti saada niistä asioista edes jotain hyötyä yhteiskunnalle. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja ministeri Ranne, kaksi minuuttia, olkaa hyvä.

14.39 Liikenne-, viestintä- ja sisäministeri Lulu Ranne: Kiitoksia, puhemies! Ihan muutama nosto.

Eli tietenkin lakien väliset yhteydet selvitetään tarpeen mukaan, se, miten tässä on tarpeen tarkentaa molemmissa päissä.

Sitten nostan näistä tiedon hyödyntämisistä tämän: tiedon kokoaminen, tiedon hyödyntäminen, tietojärjestelmien kehittäminen niin, että me saadaan se käytettyä nimenomaan kansalaisten hyvien palvelujen hyväksi, on tietenkin kaikessa keskiössä. Myöskin tässä otetaan se huomioon.

Erilaiset lippujärjestelmät ja se, mitä täällä edustaja Eskelinen ja edustaja Laaksokin toivat esiin näitä tietojärjestelyjä yleisestikin — kyllähän tämä on yksi hallituksen tavoitekin, että näitä kaikkia saadaan kehitettyä fiksusti ja mahdollisimman vähällä byrokratialla ja saadaan mahdollisimman suuria hyötyjä kansalaisille. — Kiitoksia.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan on annettava lausunto.